

Program

Policy

Handlingsplan

Riktlinje

Riktlinje för bostadsanpassnings- bidrag

Beslutad av Äldrenämnden 19 oktober 2021

Beslutad av Nämnden för personer med
funktionsnedsättning 20 oktober 2021

2021-10-19

VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning	
Allmänt om lagen för bostadsanpassningsbidrag	3
Nämndernas ansvar och ekonomiska fördelning	3
Syfte med riktlinjerna	4
Ansökan	4
Bostaden	5
Barn	5
Barnkonventionen	5
Vid flytt/byte av bostad	6
Nybyggnation	6
Reparationer	6
Övertagande av begagnad anordning	6
Säkerhetsåtgärder	7
Fullmakt	7
Återställningsbidrag	7

Allmänt om lagen för bostadsanpassningsbidrag

Lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag utgör ett komplement till plan- och bygglagen (2010:900) och syftar till att personer med bestående funktionsnedsättning ska kunna bo kvar i sitt eget hem och få möjlighet till ett självständigt liv genom bidrag för anpassning av bostadens fasta funktioner.

Kommunerna ansvarar för att pröva ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag. Bidraget är inte inkomstprövat. Ansökan av bostadsanpassningsbidrag är avgiftsfri.

Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig för den sökande. Exempel på detta är att kunna ta sig till och från sin bostad, förflytta sig i sin bostad, laga mat och sköta sin hygien. Till viss del varierar innebörden i ändamålsenlighet från person till person, bland annat beroende på funktionsnedsättning och vad den medför, om den sökande är ensamstående eller samboende, förälder eller barn.

Om behovet kan tillgodoses med hjälpmedel som erbjuds av regionen i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) kan bidrag ej lämnas.

Bostadsanpassningsbidrag beviljas inte för några åtgärder i särskilda boendeformer enligt Sol eller bostad med särskild service enligt LSS (5 kap. 5 § andra stycket och 7 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453) och i 9 § 8 och 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Huvudmannen är ansvarig för att boendet är anpassat efter de boendes behov.

Bostadsanpassningsbidrag lämnas som ett kontantbidrag som motsvarar skälig kostnad för åtgärderna. Utbetalningen av beviljat bidrag sker i efterhand efter att anpassningsåtgärderna är utförda och godkända. Handläggaren ansvarar för att följa upp om åtgärderna har utförts fackmannamässigt och i enlighet med reglerna i bygglagstiftningen. För att det beviljade bidraget ska betalas ut måste den enskilde först inkomma med kvitto eller kopia på faktura på den utförda åtgärden.

Kommunen kan besluta om återbetalning av kontantbidrag om ett för högt belopp betalats ut felaktigt och den sökande borde insett detta, om den sökande lämnat oriktiga uppgifter eller på annat förorsakat att ett för högt belopp betalats ut.

Nämndernas ansvar och ekonomiska fördelning

Äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning ansvarar för att fullfölja kommunens uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Den ekonomiska fördelningen mellan nämnderna innebär att äldrenämnden ansvarar för utbetalning av beviljade bidrag för personer som är 65 år eller äldre. Nämnden för personer med funktionsnedsättning ansvarar för personer under 65 år.

Äldrenämnden och Nämnden för personer med funktionsnedsättning vill se en högre ambitionsnivå än den miniminivå som uppnås av att enbart följa dagens rättspraxis och att anpassningarna följer individernas behov.

Handläggarna fattar beslut om bostadsanpassningsbidrag utifrån, av nämnderna, antagen delegationsordning.

Syfte med riktlinjerna

Syftet med riktlinjerna är att vara ett stöd för handläggarna i bedömningen av inkomna ansökningar om bostadsanpassningsbidrag. Handläggaren ska välvilligt tolka rättspraxis. Riktlinjerna ska säkerställa en rättssäker och enhetlig bedömning till gagn för den enskilde.

Riktlinjerna utgår från Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Riktlinjerna förhåller sig till aktuell rättspraxis, förarbeten till gällande lagar och bindande föreskrifter från Boverket.

Riktlinjerna är vägledande och gäller aldrig utan undantag.

Ansökan

Det finns inga formella krav på hur en ansökan om bostadsanpassningsbidrag ska ske. Skriftlig ansökan ska ske främst via ansökningsblankett. Det är alltid den enskilde som är i behov av en anpassning av bostaden som ska ansöka om bidraget.

En ansökan om bostadsanpassningsbidrag ska innehålla en beskrivning av de åtgärder ansökan avser. För att kunna pröva en ansökan om bostadsanpassningsbidrag ska sökande inkomma med intyg från sakkunnig som styrker att behovet av anpassningsåtgärder är nödvändiga med hänsyn till den enskildes funktionsnedsättning. Sakkuning är till exempel arbetsterapeut, fysioterapeut eller läkare.

Intyget från sakkunnig ligger till grund för handläggarens bedömning. Handläggarens uppgift är att pröva om behovet är styrkt i intyget. Det som ska prövas är om intyget uttrycker den nödvändiga kopplingen mellan funktionsnedsättningen och de åtgärder som ansökan omfattar. Av intyget ska det framgå på vilket sätt åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig. Av intyget ska det även framgå att bedömningen är genomförd i hemmiljön.

Innan bidrag kan beviljas ska den sökande inkomma med ett skriftligt underlag där det framgår att det finns medgivande från ägare och nyttjanderättshavare om att de sökta anpassningsåtgärderna får utföras i bostaden. Medgivande måste lämnas från samtliga nyttjanderättshavare.

Om ansökan avser åtgärder i hyres- och bostadsrättslägenhet ska ägare till fastigheten lämna sitt medgivande till att kostnader för återställning inte kommer krävas av den enskilde.

Bostaden

Bostadsanpassningsbidrag kan endast ges för åtgärder i den sökandes permanenta bostad. Bostaden måste vara belägen inom Västerås kommun. Om bostaden hyrs i andra hand, lämnas bidrag endast om åtgärden är skäligen med hänsyn till hur långvarig upplåtelsen är. Bidrag beviljas således inte för att göra anpassningar i ett hus som används som fritidshus.

En grundregel är att bidrag inte lämnas om den ansökta åtgärden behöver utföras på grund av andra skäl än den enskildes funktionsnedsättning.

Bostaden ska uppfylla krav på ändamålsenlighet i och med att den sökta åtgärden vidtas. Åtgärderna får inte vara ett led i en större upprustning av bostadshuset eller utgöra normalt bostadsunderhåll/standardhöjning. Normalt underhåll åligger fastighetsägaren. Underhåll av bostaden, installera grundläggande bostadsfunktioner, generella åtgärder som krävs enligt bygglagstiftningen, åtgärdande av byggtekniska fel, åtgärdande av trångboddhet är inte skäl för att bevilja bostadsanpassningsbidrag.

Bidrag lämnas endast för åtgärder som krävs utöver plan- och bygglagen för att åtgärda fasta funktioner. Bidrag lämnas inte för saker som vanligtvis tas med vid flytt (lösa inventarier).

Där det behövs standardhöjande åtgärder för att åstadkomma lägsta godtagbara standard ska fastighetsägaren stå för den kostnaden.

Barn

Om ansökan gäller ett barn behöver handläggaren ta hänsyn till barnets ålder samt bedöma vad som anses vara normalt föräldraansvar och vad som behöver kompenseras till följd av barnets funktionsnedsättning. Under ett barns första år har föräldrar ett stort ansvar att göra egna åtgärder i hemmiljön för att säkerställa barnets säkerhet.

Barnkonventionen

Barnkonventionen, blev svensk lag 1 januari 2020. Lagstiftningen är det främsta instrumentet för att garantera att barnets rättigheter tillgodoses i verksamheter, beslut och åtgärder som rör det enskilda barnet och barn som kollektiv. Lagstiftningen ska främja och skydda barnets rättigheter på ett effektivt sätt.

Vid handläggning av ansökningar som berör barn ska en barnrättslig reflektion utifrån barnkonventionen göras. I ärendet ska det framgå hur barnrättslig reflektion tillämpats.

Vid flytt/byte av bostad

Vid byte av bostad ska personer med känd funktionsnedsättning, utifrån sin funktionsnedsättning, välja ny bostad med omsorg. Bidrag lämnas inte för anpassningar på grund av den nya bostadens storlek, planlösning, antal våningsplan eller andra nivåskillnader i eller i anslutning till bostaden.

För att bedöma rätten till bidrag ska handläggaren endast ta ställning till om de anpassningsåtgärder som ansökan avser beror på att den valda bostaden är uppenbart olämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

Nybyggnation

Vid flytt till nybyggnation ska bostaden uppfylla de krav som bygglagstiftningen ställer gällande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Bostadsanpassningsbidrag kan enbart beviljas för specialutrustning som behövs för funktionsnedsättningen, som till exempel spol- och torkfunktion på toalett.

Reparationer

Reparationsbidrag kan beviljas för en anordning som installerats med stöd av bostadsanpassningsbidrag. Detta gäller anordningar av tekniskt slag eller om anordningen utsatts för onormalt slitage på grund av funktionsnedsättningen. Bidrag till följd av handhavandefel beviljas inte. För tekniska anordningar kan bidrag även beviljas för underhåll och/eller besiktning.

Bidrag för reparationer kan endast sökas av den som beviljats bidraget för åtgärden som behöver repareras, det vill säga bidrag för reparationer kan inte sökas av exempelvis fastighetsägare eller fastighetskötare.

Övertagande av begagnad anordning

Västerås stad får avtala om övertagande av anordning som inte längre används och som tidigare har installerats med stöd av bostadsanpassningsbidrag. Kommunen kan lämna ekonomiskt stöd för kostnader som kan uppstå i samband med ett sådant övertagande.

Ett övertagande av begagnad anordning ska alltid bygga på en frivillig överenskommelse och ska erbjudas endast om detta är ekonomisk lönsamt i förhållande till kostnaderna för att installera en ny anordning.

Säkerhetsåtgärder

Bidrag kan inte beviljas för åtgärder som hindrar utrymning av bostaden, exempelvis montering av extra lås.

Bostadsanpassningsbidrag beviljas inte för åtgärder för att ge stölskydd för egendom, då det inte har någon koppling till funktionsnedsättningen.

Fullmakt

Handläggare av bostadsanpassningsbidrag kan få en fullmakt av den sökande att vara behjälplig med beställningar av anpassning hos entreprenör, samt att hantera fakturor. Detta innebär att de beställningar som utförs av handläggare av bostadsanpassningsbidrag sker i den enskildes namn och därför kan inte kommunens ramavtal eller upphandlingar enligt LOU nyttjas.

Återställningsbidrag

Ägare av bostadshus har enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag rätt till bidrag för återställning av åtgärder som inte längre utnyttjas för sitt ändamål och är till nackdel för andra boende. Det går inte att få bidrag för åtgärder som utförts där ägaren övertagit rätten till bidrag.

Återställningsbidrag kan beviljas för åtgärder i eller i anslutning till hyresrätt i anslutning till en bostadsrätt eller ägarlägenhetsfastighet.

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se